

ARRID®

הדיאודורנט
האהוב על
האמריקנים
אותן
ינבוש!

אחרי הפעם הראשונה
עם "אריד"
תשתמשי בו תמיד.

"אריד" דיאודורנט ריחני - יבש, רגיל
וכדורי (ROLL-ON).
והלהיט האחרון - אויז אנקה קלה.
רעננות ריחנית למשך כל היום!
"אריד" מוצר יוקרה של קרטר
וואלאס, אמריקה.
להשיג בפרפומריה, בתימרקחת
וברשתות השיזוק.
הפצה: ברק מפיצים בע"מ.

חלום
של מיליון

השבוע בהגלת הפיס
חלום שיכול להפוך למציאות
פרס ראשון
מיליון לירות
סך כל הפרסים
7.212.000 ל"י
הערב גם החלום שלך יכול להפוך למציאות
מפעל הפיס

מפעל "מורלה"
קיים רק קמיון אחד של מורלה
היוזרה מחיקויים.

"רובקס"
הגיע מאי חדש של הצלחות
הנפלאות של "רובקס"

אישימקצוע שיוכל לבחון את שיקוליהם של עיתונאים ועורכים, לפסוק במהירות אם נגרם עוול למישהו, ולקבוע כיצד יתוקן העוול לאחר.

יש לכך כמה נימוקים טובים, נוסף על אותם שכבר מניתי:

- **המהירות היא גורם חשוב.** איזה ערך יש להחלטה של בית-דין שפוט, שלוש שנים אחרי פירסום הדברים שגרי"מו - בשגגה או בזדון - לפגיעה בשמו הטוב של אדם? תיקון בולט בעיתון, שבוע אחרי הפירסום, חשוב לאין שיעור יותר מאשר תשלום פיצויים אחרי חמש שנים - אם הכוונה היא באמת לתקן את שמו של הנפגע, ולא לעזור לו להתעשר ממישגה של עיתון.
- **רוב הדיבות הן תקלות, לא פשעים.** פשע הוא דבר שנעשה בזדון. הדיבה העיתונאית היא, כימעט תמיד, מישגה הנובע מטעות בשיקול. מידע כוזב של מישהו (שאת זהותו לא ניתן לגלות), כשם שחלק מתאונות-הדרכים אינן נובעות מאשמתו של מישהו, אלא מהצטברות מקרית של גורמים שאין המישגים עליהם, כך נובע חלק ניכר של המישגים העיתונאיים מתקלות בלתי-נמנעות. ניתן כמובן, לחסל את שתי התופעות - עליידי הפסקת כל התנועה המוטורית, ועליידי סגירת כל העיתונים. האם זה כדאי?
- **הפרופורציה היא הקובעת.** אם מגלה עיתון תופעה בעלת חשיבות לאומית מרעית, והדברים הם אמת - יש למחול לו על אי-דיוקים פעוטים, שהשי-תרבו בפירסום, שונה לגמרי המצב אם הכתבה עוסקת בעניין החסר חשיבות חברתית, ואילו אי-הדיוקים מצטרפים לדיבה גדולה. כיום מאפשר החוק את תלישתה של עובדה אחת קטנה מסידרה ארוכה של מאמרים, והפיכת עובדה זו למיפצת של דיבה.
- **המטרה היא תיקון העוול, לא הריסת העיתונות וכבידת הדי-פש.** ויקרונות. זה חייב להיות ברור, בבית-הדין מפליג עורך-הדין של נובע נפגע באומים של זעם וקיסרוג, תובע "להטיל עונש מרתיע", "לשים קץ להפי-קרות עיתונאית", "למען יראו ויראו". תוך כדי כך נשכה לגמרי שהחוק נועד, כביכול, למנוע עוול לאזרח ולתקן עוול שנגרם - ולא לפגוע בכלי החינוך של הדמוקרטיה, ששמו עיתון.

תיקון העוול אינו צריך לגרום להפחדת עיתונאים - ציבור שאינו לוקה, בדרך כלל, בעודף של אומץ-לב. עיתון שאינו חושף דבר, שאינו מותח ביקורת, ההולך אחרי השלטון ככלכלב נאמן - חזקה עליו שלא ייכשל בדיבות. החוכמה היא לעודד עיתונות לוחמת, חופשית, תוקפנית - ובכל זאת אחראית ושקולה.

זה איריאק אפלטוני, שאינו יכול להתגשם כמלואו. אך יש לשאוף ודחתור איתו בכל יום.

● להודע

ר סיכום: המאבק על חופש-העיתור נות נמשך. אין הוא יכול להעצר אף לרגע. כי ברגע שהוא נעצר, נסוג חופש זה כאדם המנסה לעלות במדרגות חשי-מליות ירודות.

הלחצים נגד חופש-העיתונות הם כביריים, אוטומטיים, בלתי-פוסקים. המאבק נגד דם צריך להיות בלתי-פוסק ובלתי-נלאה. עתה הוזק ומתהט המאבק מן הדיש. יש מזימות שונות, בשכנים שונים של ביצוע, החמרה נוספת של חוקי סתימת-הפה.

בראש משרד-המישפטים עומד שר שי הוא עצמו חולה-פירסומת, אולי יותר מכל איש-ציבור אחר בארץ, ושהקדיש מיר טב חייו ואת מרבית מירצו להשגת פיר-סום עיתונאי - אך הנראה כעיוין לעיי-תונות יותר מכל קודמיו.

הכנסת היא עלובה - וכנסת עלובה היא מכשיר מסוכן, כשקיימת האפשרות לסתום את הביקורת באמצעות חוקים, ואילו בית-המישפט מפרש את החוק כפי שפירש במישפט חברת החשמל נ. הארץ - והדבר צריך להדליק אור אדום על שולחן-העבודה של כל עורך-עיתון בישראל.

אני סבור כי על ציבור העיתונאים להדי דעק, כפי שלא נודעק מאז נתקבלה הגירי-סה המקורית של חוק לשון הרע, ואין זה עניין לעיתונאים בלבד, אלא לכל אדם החרד לעתיד הדמוקרטיה הישראלית.

יש צורך במאבק.

כיום, כמה אחוזים מפסקי-הדין של כבור דו נופלים בעירעור, לעומת אחוז הידיעות שלנו המתגלות כמוטעות?

כך, בערך, עמדו אלופי מילחמת-יום-כיפור לפני ועדת-אגרנט. איך להסביר למישפטן מלומד, בדממה של חרדי-שי-בות נעול, את ערפל הקרב, את מכול הידיעות הסותרות, את המתח הנורא של המציאה כאשר אנשים נהרגים בסיטונות, את הלחץ הנפשי של אי-הודאות, שבו צריך לקבל תוך שניות החלטות גורליות? אין לי ספק שכימעט כל השופטים מביי-נים את חשיבותו של חופש-העיתונות - בתיאוריה, נוכחתי גם לדעת כי כמה שופ-טים מסוגלים להכין את פעולת העיתונות הלכה למעשה, אך האמת הפשוטה היא כי מרבית השופטים, ברוב הארצות, נל-כדים בסבך השוני בין שני המיקצועות.

● אומבוסדמן

אני מאמין כי רק אנשי-מיקצוע יכו-לים לשפוט באמת את החלטתו של עיי-

אמיר ידדין
החלטה מסוכנת

תונאי ושל עורך-עיתון לפרסם דבר ב-נסיונות המסוימות שבהן היא נתקבלה. אם להביא דוגמה מנסיוני האישי: ביום מסויים, בשעה מסויימת, קיבלתי את ההח-לטה לפרסם את הכתבה הראשונה של "פרשת ידדין". בדקתי מה הראיות שהיו אז בידיו, התייעצתי עם עמיתי חברי-המערכת, הודקתי לאינטואיציה העיתור-נאית של הכתב ושלי עצמי.

אני מודה כי באותו רגע לא הייתי בטוח שיש בדינו כל ההוי כחות, שהיו מאפשרות לי לעמוד במישפט. הייתי משובבץ כי הדי-ברים נכונים. הייתי חדור אמונה כי חובתי כעורך-עיתון היא לפר-סם את הדברים, כדי להביא די-חקירה מוסמכת. הייתי מודע מאד לאחריות המוטלת עלינו, אך גם לסיכון שאנחנו מקבלים על עצי-מנו, כבואנו להאשים אדם שנת-מנה זה עתה כנגוד, "כנק ישראל".

אילו נהגרתי באותו יום לפני שופט, והייתי מסביר לו את המצב לאשורו - אין לי ספק שלא היה מקבל את טענותי. אילו הסברתי את הדברים באותו יום לעורך-עיתון אחר, תוך פירוש החומר שבידינו, הבסיס לאינטואיציה שלנו והי-מידע שהגיע אלינו ממקורות שלא ניתן היה לגלותם - יתכן מאד שהיה מצדיק את החלטתנו.

כיום אין ספק כי אותה החלטה הייתה תמורה בדרכה של העיתור-נות הישראלית, וגם של המישפט.

מכאן דעתי, כי בריאות המישטר הדי-מוקרטי מחייבת את המעטת השימוש בחוק ובבתי-המישפט כאמצעים לפיקוח על העיתונות, ואת הקמתם של מוסדות מיוחדים, שזה יהיה תפקידם הבלעדי. מסיבות שלא אפרט כאן, אין דעתי נוחה לגמרי ממועצת העיתונות הי-קיימת. אך זהו הכיוון הנכון, יתכן שיש צורך במוסד של אומבוסדמן לעיתונות.